

Nota de premsa
Informe al Parlament 2010
18 de febrer de 2011

Les retallades pressupostàries i la descoordinació administrativa vulneren drets de les persones

Les queixes recollides en l'Informe anual 2010 sobre educació, Llei de dependència i habitatge evidencien aquesta vulneració

Vulneració de la igualtat d'oportunitats en l'educació

La supressió d'ofertes educatives en centres o en barris socialment desfavorits, com ara la dels batxillerats diürns i nocturns, pot afectar negativament el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats. Nombroses queixes rebudes tenen a veure amb les dificultats de sufragar els costos d'accés a les activitats complementàries en centres concertats, als serveis de menjador i transport escolars, i a les ofertes d'ensenyaments no obligatoris, l'accessibilitat econòmica dels quals està menys protegida per l'ordenament jurídic vigent. Cal recordar, per exemple, que per l'efecte de les restriccions pressupostàries la partida extraordinària de menjador escolar no obligatori de 15 milions d'euros atorgada pel Departament d'Ensenyament als consells comarcals l'any 2009 per cobrir l'increment de necessitats existents s'ha vist pràcticament anul·lada per a l'exercici 2010.

Retards en la tramitació i els pagaments derivats de la Llei de la dependència

Són múltiples les actuacions amb relació a problemàtiques associades a l'aplicació de la Llei d'autonomia personal (terminis de reconeixement massa llargs, disconformitat amb la qualificació de dependència, retards a l'hora d'elaborar el programa individualitzat d'atenció –PIA–). Destaquen reiteradament els problemes per determinar l'existència de dependència quan es produeix la defunció de la persona sol·licitant –229 queixes–, un cop el procés de tramitació ja s'ha iniciat. No és admissible que es traslladin als particulars les conseqüències de l'activitat insuficient de l'Administració i menys encara que l'Administració no porti a la pràctica el deure inexcusable de dictar la resolució expressa de cada procediment.

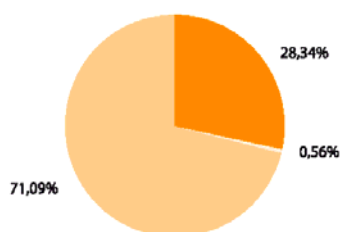
El dret a un habitatge digne i la lentitud de la tramitació de les subvencions i els ajuts

El Síndic ha detectat descoordinació entre la Generalitat de Catalunya i el Govern central en la tramitació de la renda bàsica d'emancipació. També ha recordat que cal agilitar la tramitació dels ajuts públics per fer front a les situacions urgents, tant de les persones que els demanen accedir a un habitatge com de les que puguin sol·licitar l'ajut per evitar-ne la pèrdua. No es pot permetre que el procediment duri sis mesos com actualment, ja que en alguns casos aquest fet ha provocat que, quan arriba l'ajut, ja hi ha hagut tal acumulació d'impagaments que la persona es troba en un procediment judicial de desnonament.

El Síndic atén més de 30.000 persones durant el 2010

L'Informe al Parlament 2010, que avui ha lliurat el síndic, Rafael Ribó, a la cambra, recull que s'han iniciat un total de 21.504 actuacions, que es distribueixen entre 6.095 queixes (28%), 121 actuacions d'ofici (0,5%) i 15.288 consultes (71%). El nombre d'expedients iniciats en aquest exercici ha estat superior al d'exercicis anteriors: les queixes s'han incrementat un 2,6% i les actuacions d'ofici, un 15%.

■ Queixes	6.095	28,34%
■ Actuacions d'ofici	121	0,56%
■ Consultes	15.288	71,09%
Total	21.504	100,00%

Durant l'any 2010 han estat 31.344 persones les que s'han adreçat al Síndic per plantejar-li les seves qüestions, quasi 3.000 més que durant el 2009.

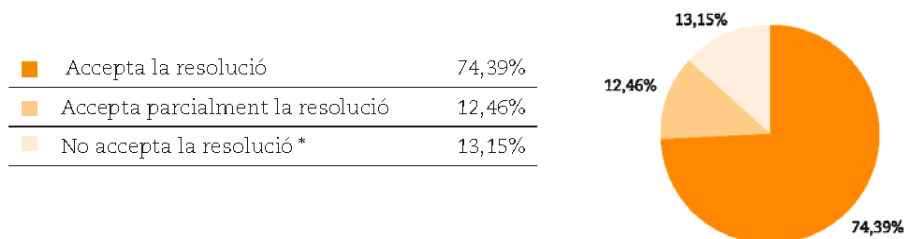
Queixes per matèries

De les 6.095 queixes rebudes, la majoria han tractat sobre matèries d'administració pública (19%), sobre ordenació del territori (14,4%) i sobre serveis socials (14,3%). Pel que fa a les 15.288 consultes ateses, la matèria més consultada ha estat la de consum (20,8%), seguida de la d'administració pública (13,4%) i de la d'ordenació del territori (9,7%).

	■ Queixes		■ Actuacions d'ofici		■ Consultes		Total	
Administració pública	1.173	19,25%	6	4,96%	2.061	13,48%	3.240	15,07%
Consum	341	5,59%	12	9,92%	3.186	20,84%	3.539	16,46%
Cultura i llengua	61	1,00%	3	2,48%	164	1,07%	228	1,06%
Educació i recerca	608	9,98%	20	16,53%	923	6,04%	1.551	7,21%
Immigració	83	1,36%	2	1,65%	177	1,16%	262	1,22%
Infància i adolescència	188	3,08%	41	33,88%	483	3,16%	712	3,31%
Medi ambient	421	6,91%	2	1,65%	759	4,96%	1.182	5,50%
Ordenació del territori	877	14,39%	5	4,13%	1.493	9,77%	2.375	11,04%
Participació ciutadana	64	1,05%	2	1,65%	104	0,68%	170	0,79%
Salut	357	5,86%	11	9,09%	831	5,44%	1.199	5,58%
Seguretat ciutadana i justícia	621	10,19%	6	4,96%	997	6,52%	1.624	7,55%
Serveis socials	873	14,32%	5	4,13%	1.231	8,05%	2.109	9,81%
Treball i pensions	131	2,15%	3	2,48%	485	3,17%	619	2,88%
Tributs	297	4,87%	3	2,48%	633	4,14%	933	4,34%
Privades	-	0,00%	-	0,00%	1.761	11,52%	1.761	8,19%
Total	6.095	100,00%	121	100,00%	15.288	100,00%	21.504	100,00%

Grau d'acceptació de les resolucions del Síndic

En els expedients en què el Síndic ha emès una resolució, en el 87% dels casos aquesta resolució ha estat acceptada per l'Administració (bé sigui totalment o parcialment) i en el 13% restant no ha estat acceptada.

Altres temes destacats

Accés a la informació pública

El Síndic ha recomanat al Govern de la Generalitat la regulació del dret d'accés a la informació pública. Considera que el Govern hauria de tenir en compte que els ciutadans tenen dret a accedir a la informació en mans del sector públic, i les excepcions a aquest dret s'han de regular en sentit restrictiu. La transparència permet que els ciutadans puguin avaluar la gestió pública, amb coneixement de la despesa pública, de manera que s'evitin pràctiques fraudulentament o corruptes. Les administracions han de ser proactives en la difusió de la informació i han de respondre sempre i de forma ràpida les sol·licituds d'informació dels ciutadans.

Incidències en el procediment d'empadronament

El Síndic ha detectat ajuntaments que exigeixen documents que la normativa no estableix com a requisits per a la inscripció en el padró, la qual cosa dificulta el dret a l'empadronament i, a més, va en detriment dels mateixos objectius del padró. Com s'ha reiterat en diverses ocasions, cal evitar pràctiques que impedeixin al padró reflectir la realitat del cens de persones que resideixen al municipi.

Tarifes socials i sistema tarifari integrat del transport públic

S'han continuat rebent queixes de persones perquè no poden utilitzar determinats títols amb bonificació social en el seu trajecte habitual, o bé pel fet que la seva condició els permet accedir a un títol bonificat amb un operador, però no amb un altre. La consolidació del sistema tarifari integrat ha fet encara més evidents aquestes contradiccions, ja que permet compartir diferents mitjans de transport en un mateix trajecte i amb el mateix bitllet, però encara no ha incorporat un model complet i homogeni de tarifes socials. Altres queixes fan referència a la impossibilitat d'obtenir un duplicat de títols multiviatge personalitzats.

La protecció, atenció i repatriació de menors immigrants que es troben sols a Catalunya, sense referents familiars

Un dels col·lectius que es troba en una situació de més vulnerabilitat social és el dels joves que tenen documentació en regla que n'acredita la minoria d'edat legal, però que són considerats majors d'edat pels sistemes de protecció de la infància per l'edat òssia que resulta de les proves mèdiques realitzades.

Aquests joves experimenten una situació de llimbs legal des del moment en què no són considerats plenament menors, ni tampoc majors d'edat, i no hi ha cap administració que clarament es responsabilitzi de donar resposta a les seves necessitats socials bàsiques. De fet, l'experiència d'aquesta institució constata nombrosos casos en què la mateixa administració no ha permès a aquests joves, un cop expulsats dels sistemes de protecció de menors, fer ús dels serveis de la xarxa d'atenció d'adults perquè eren considerats menors d'edat, d'acord amb la seva documentació en regla.

Les tarifes de l'aigua diferents per a empadronats o no empadronats

La tarifació diferenciada de l'aigua en funció de si els usuaris del servei estan empadronats al municipi o no ha comportat una discriminació que s'hauria de corregir. El Síndic ha recomanat als ajuntaments de Tossa de Mar i de Figaró-Montmany que modifiquin la regulació del sistema tarifari i eliminin la distinció entre empadronats i no empadronats perquè aquesta és una mesura contrària al principi d'igualtat davant la llei, tal com fixen diverses sentències judicials.

Retards i manca de valoració de danys en els procediments de responsabilitat patrimonial

El procediment de responsabilitat patrimonial està sotmès al criteri de celeritat i s'ha d'impulsar d'ofici en tots els tràmits. El Síndic considera que una dilació rellevant en el procediment administratiu pot generar la responsabilitat patrimonial de l'Administració. En les grans obres públiques que poden provocar danys a tercers és recomanable que l'Administració estableixi un sistema de valoració immediata dels possibles danys per part de la direcció d'obra.

Síndic de Greuges de Catalunya

Passeig de Lluís Companys, 7

08003 Barcelona

Tel 933 018 075 Fax 933 013 187

sindic@sindic.cat

www.sindic.cat

